

švábí

JO NESBØ

≡ KNIHA ZLIN

FLEET

Jo Nesbø

Švábi

švábí JO NESBØ

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Copyright © Jo Nesbø 1998

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Kateřina Krištůfková 2013

ISBN 978-80-7473-084-9

ISBN 978-80-87497-69-2 (PDF)

Jistá fáma kolující norskou komunitou v Thajsku tvrdí, že norský velvyslanec, který zahynul na začátku šedesátých let při autonehodě v Bangkoku, byl ve skutečnosti za velice záhadných okolností zavražděn. Tuto fámu nelze na ministerstvu zahraničních věcí ověřit a tělo bylo zpopelněno již následujícího dne, aniž bylo provedeno oficiální ohledání.

Žádné osoby ani události v této knize neodpovídají skutečným osobám či událostem. Na to je realita příliš málo věrohodná.

Bangkok, 23. února 1998

Kapitola 1

Na semaforu naskočila zelená. Řev aut, motorek a tuk-tuků zesílil natolik, až Dim zahlédla, jak se roztřáslý okenní tabulky v Robertson Department Store. Pak se vozidla rozjela a výkladní skříň s dlouhými červenými hedvábnými šaty zmizela ve tmě za nimi.

Seděla v taxíku. Ne v přeplněném autobuse nebo ve zrezivělém tuk-tuku, nýbrž v taxíku s klimatizací a se šoférem, který drží pus. Položila si hlavu na opěrku, snažila se vychutnávat si to. Žádný problém. Kolem se prosmykl moped, dívka objímající zezadu řidiče v červeném tričku a s helmou se sklápěcím hledím jim věnovala prázdný pohled. Pořádně se drž, pomyslela si Dim.

Na Rama IV se taxikář zařadil za nákladní automobil, který vyplivoval tak hustý černý dieselový kouř, že nebyla vidět registrační značka vozu. Exhalace byly po průchodu klimatizací zchlazené a téměř bez zápachu. Ovšem jenom téměř. Dim diskrétně zamávala rukou, aby naznačila, co si o tom myslí, řidič mrkl do zpětného zrcátka a přejel jinam. Žádný problém.

Nebývalo to vždycky takové. V hospodářství, kde Dim vyrostla, jich bylo šest dívek. Podle otce šest navíc. Když bylo Dim sedm, stáli všichni na cestě ve žlutém prachu a mávali nejstarší sestře odjíždějící na káře po okresní silnici podél hnědého kanálu. Sestra dostala na cestu čisté oblečení, jízdenku na vlak do Bangkoku plus adresu v Patpongu napsanou na rubu vizitky. Brečela jako želva, ačkoli Dim jí mávala tak zuřivě, až měla dojem, že jí snad ruka upadne. Matka hladila Dim po vlasech, vysvětlovala jí, že to není lehké, ale tak hrozné

to také není. Sestra přinejmenším nebude muset jezdit od statku ke statku coby *kwai*, jako to dělávala matka, než se provdala. Navíc miss Wong slíbila, že na ni dohlédne. Otec kýval, vyplivoval mezerami v černých zubech betel a dodal, že *farangové* v barech dobře platí za čerstvé zboží.

Dim nechápala to s tou *kwai*, nechtěla se však vyptávat. Samozřejmě věděla, že *kwai* je býk. Její rodina, podobně jako většina rodin z okolních hospodářství, si nemohla dovolit mít vlastního býka, proto si na dobu, kdy se měla orat rýžová políčka, najímala některého z „putovních“ býků. Až později se dozvěděla, že dívka, která s putovním býkem chodí, se nazývá také *kwai* a že její služby jsou součástí pronájmu. Taková byla tradice a dívka, pokud měla štěstí, natrefila na sedláka, který ji chtěl, ještě než příliš zestárla.

Když bylo Dim patnáct, zavolal jednoho dne otec její jméno. Brodil se k ní přitom rýžovým polem, slunce v zádech a klobouk v ruce. Neodpověděla okamžitě, napřímila se však, dobře se rozhlédla po zelených stráních kolem maličkého hospodářství, zavřela oči, naslouchala zvuku trubače agami v listí a nasávala vůni eukalyptů a gumovníků. Věděla, že nyní je na řadě ona.

V prvním roce bydlela v jedné místnosti společně se třemi dalšími dívkami. Sdílela s nimi všechno: postel, jídlo i oblečení. Zvláště to poslední bylo důležité, protože bez pěkného oblečení se nedali získat nejlepší zákazníci. Naučila se tančit, naučila se usmívat, naučila se rozlišovat, kdo si chce kupovat jenom pití a kdo si chce kupovat sex. Otec předem dohodl s miss Wong, že peníze se budou posílat domů, takže z výdělku toho během prvních let moc neviděla, avšak miss Wong byla spokojená a postupně Dim stále více stranila.

Miss Wong měla ke spokojenosti důvod. Dim pracovala tvrdě a zákazníci si kupovali drinky. Miss Wong

mohla být ráda, že u ní Dim nadále zůstává, protože několikrát už to bylo jen tak tak. Jednou se s Dim chtěl oženit jistý Japonec, avšak couvl, když si mu řekla o peníze na letenku. Jeden Američan ji vzal do Phúke-tu, odložil návrat domů a koupil jí diamantový prsten. Den po jeho odjezdu se sesypala.

Někteří platili mizerně a posílali ji do hajzlu, jestliže si stěžovala, ostatní žalovali miss Wong, pokud jim nechtěla splnit to, co po ní žádali. Necháпали, že jakmile ji u baru „vykoupí“, má už miss Wong svůj podíl v kapse a Dim je svou vlastní paní. Svou vlastní paní. Myslela na červené šaty ve výkladní skříni. Matka měla pravdu – není to snadné, ale tak hrozné to také není.

Dim si dokázala udržet nevinný úsměv a veselý smích. To se jim líbilo. Možná právě proto dostala nabídku na práci, kterou Wang Li inzeroval v *Thai Rath* pod značkou G. R. O. neboli *Guest Relation Officer*. Wang Li byl malý Číňan velmi tmavé pleti, který provozoval motel ve vzdálenější části Thanon Sukhumvit, a jeho zákazníci tvořili povětšinou cizinci se specifickými přáními, avšak ne natolik specifickými, aby je Dim nedokázala uspokojit. Popravdě řečeno jí tahle práce vyhovovala lépe než věčné tančení v baru. Navíc Wang Li dobře platil. Jedinou nevýhodou bylo, že cesta do motelu z jejího bytu v Banglamphu trvala tak dlouho.

Ten zatracený provoz! Fronta vozidel se nehýbala a Dim taxikáři řekla, že si vystoupí, ačkoli to znamenalo, že bude muset přeběhnout šest pruhů, aby se dostala do motelu na opačné straně silnice. Jakmile opustila taxík, vzduch ji objal jako teplý, vlhký ručník. Vyhlížela mezeru mezi vozy a přitom si přidržovala ruku před ústy, přestože jí bylo jasné, že to nepomůže, v Bangko-ku se prostě vzduch dýchat nedá. Přinejmenším však necítila zápach.

Proklouzla mezi vozidly, musela uskočit před pick-upem s korbou plně obsazenou pískajícími chlapci, jedna zběsilá toyota jí málem přejela paty, ale pak už byla na druhé straně.

Vstoupila do prázdné recepce. Wang Li vzhlédl.

„Klidný večer?“ zeptala se.

Nevraživě přikývl. V posledním roce bývalo klidných večerů příliš.

„Jedla jsi?“

„Ano,“ zalhala. Wang Li to myslel dobře, Dim však neměla chuť na rozvařené nudle, které připravoval v zadní místnosti.

„Budeš muset chvíli čekat,“ informoval ji. „*Farang* se chce nejdřív vyspat, zavolá, až bude připravený.“

Povzdechla si.

„Víš dobře, Wangu, že se musím vrátit zpátky do baru do půlnoci.“

Pohlédl na hodinky.

„Dej mu hodinu.“

Pokrčila rameny a posadila se. Před rokem by ji možná za takovéhle řeči vyhodil, nyní však zoufale potřeboval alespoň nějaký výdělek. Dim by samozřejmě mohla vypadnout, jenže pak by byla celá ta dlouhá cesta zbytečná. Navíc Wangovi leccos dlužila, nebyl nejhorší pasák, pro jakého kdy pracovala.

Poté, co típla třetí cigaretu, si vypláchla ústa Wangovým hořkým čínským čajem a vstala, aby si naposledy v zrcadle nad recepčním pultem překontrolovala nalíčení.

„Půjdu ho vzbudit,“ prohlásila.

„Hm. Máš brusle?“

Zvedla kabelu.

Kráčela přes otevřené prázdné prostranství před nízkou budovou s pokoji a její podpatky skřípaly po šter-

ku. Pokoj 120 se nacházel úplně vzadu, neviděla před ním žádné auto, ale v okně se svítilo. Tak už je možná vzhůru. Slabý vánek jí nadzdvihl krátkou sukničku, nijak ji ovšem neochladil. Stýskalo se jí po monzunu, po dešti. Stejně tak jako se jí po několika týdnech záplav, rozbahněných ulic a komárů v prádle stýskalo po suchých, bezvětrných měsících.

Lehce zatukala na dveře a nasadila plachý úsměv. Na špičce jazyka už měla připravenou otázku *What's your name?*. Na tukání nikdo neodpověděl. Zaklepala ještě jednou a podívala se na hodinky. Určitě by dokázala ty šaty usmlouvat o pár stovek bahtů, ačkoli je to u Robertsona. Zmáčkla kliku a ke svému překvapení zjistila, že dveře jsou otevřené.

Ležel v posteli na břiše a ji ze všeho nejdřív napadlo, že spí. Pak však zahlédla odlesk modrého skla ve stěnce nože trčícího z jasně žlutého saka. Těžko říct, jaká myšlenka jí prolétla hlavou jako první, jednou z nich však v každém případě byla ta, že cesta z Banglamphu byla přece jenom zbytečná. Potom se jí konečně podařilo rozvibrovat hlasivky. Její výkřik ovšem přehlušil troubící klakson kamionu, který se musel vyhnout nepozornému tuk-tuku na Thanon Sukhumvit.

Kapitola 2

„Národní divadlo,“ ohlásil nosový a ospalý hlas z reproduktorů, než se dveře tramvaje rozlétly a Dagfinn Torhus vystoupil do syrového, studeného a stále ještě šedivého zimního rána. Vzduch ho štípal do čerstvě oholených tváří a v záři chabého osloského neonového osvětlení viděl, jak mu od úst stoupá pára.

Byl první lednový týden a Dagfinn Torhus věděl, že s postupující zimou se počasí zlepší, že fjord zamrzne a vzduch bude sušší. Vydal se vzhůru po Drammenské ulici k ministerstvu zahraničních věcí. Kolem něj projelo několik osamělých taxíků, jinak byly ulice téměř prázdné. Však také hodiny na budově pojišťovací společnosti Gjensidige, které před ním zářily červeně na černém zimním nebi, ukazovaly teprve šest.

Přede dveřmi vytáhl vstupní kartu. „Pozice: ředitel odboru“ stálo nad fotografií, na které byl o deset let mladší a zíral do aparátu s vysunutou bradou a cílevědomým pohledem přes skla brýlí s ocelovými obroučkami. Protáhl kartičku čtečkou, naťukal kód a odsunul těžké skleněné dveře budovy Victoria Terrasse.

Když sem coby pětadvacetiletý před takřka třiceti lety přišel, nedaly se všechny dveře otevřít stejně snadno. Na Diplomatické akademii, v aspirantském kurzu ministerstva zahraničí, se nedokázal příliš začlenit do kolektivu kvůli svému širokému østerdalskému dialektu a „vidláckému chování“, jak poukázal jeden z mnoha kluků v ročníku pocházejících z Bærumu, okresu s nejvyšší průměrnou výší platů a vzdělanosti v zemi. Ostatní aspiranti byli politologové, ekono-

vé a právníci a jejich rodiče byli akademici, politici nebo sami náleželi ke „šlechtě“ na ministerstvu, mezi níž se nováčci toužili také zařadit. Dagfinn Torhus byl synem sedláka a měl diplom z Vysoké zemědělské školy v Åsu. Ne že by ho to nějak výrazně trápilo, věděl však, že pro další kariérní postup jsou důležité správné konexe. Svou snahu naučit se sociální kódy proto doplňoval velice tvrdou prací. Bez ohledu na společenské rozdíly měli všichni aspiranti společné pouze nejasné představy o svém budoucím směřování v životě. Věděli jediné – že se musejí držet jediného směru: vzhůru.

Dagfinn Torhus vzdychl a pokývl pracovníkovi bezpečnostní agentury, který mu přisunul pod skleněnou přepážkou noviny a obálku.

„Už tu někdo...?“

Strážný zavrtěl hlavou.

„Jste tu jako obvykle první, pane Torhusi. Ta obálka je z odboru centrálních systémů a technologií, dodali ji dneska v noci.“

Dagfinn Torhus ve výtahu, který ho vyvážel vzhůru budovou, sledoval, jak se rozsvěčují a zhasínají jednotlivé číslice. Kdysi ho napadla myšlenka, že každé patro symbolizuje určité období jeho kariéry, a každé ráno si ji tedy promítal.

Přízemí představovalo první dva roky v kurzu základní diplomatické přípravy na Diplomatické akademii, ty dlouhé nezávazné diskuze o politice a historii a hodiny francouzštiny, jimiž se protrpěl.

První poschodí, to byl personální odbor. Na první dva roky byl vyslán do Canberry, potom na tři roky do Mexika. Celkem pěkná města, ano, nemohl si stěžovat. Sice jako svou preferenci uvedl Londýn a New York, jenže to byla prestižní místa, o která se ucházeli

i všichni ostatní, a proto se rozhodl, že není nutné považovat to za porážku.

Ve druhém patře se vrátil zpátky do Norska, bez štědrých diet a příspěvků na bydlení, které mu předtím umožňovaly žít v jistém nadbytku. Potkal Berit, ta otěhotněla, a když bylo načase začít usilovat o vyslání na další zastupitelský úřad, byl na cestě už druhý potomek. Berit pocházela ze stejného kraje jako on sám a denně si telefonovala s matkou. Rozhodl se, že chvíli počká, a místo toho pracoval jako šílený, psal sáhodlouhé rozborý o bilaterálním obchodu s rozvojovými zeměmi, sepisoval projevy ministrovi zahraničí a ve vyšších patrech sklízel uznání. V žádném jiném státním úřadě není konkurence natolik vyhraněná jako právě v zahraničních službách, kde je hierarchie tak očividná. Dagfinn Torhus chodil každý den do kanceláře jako voják na frontu, klopil hlavu a nechával si otevřená zadní vrátka, avšak uměl pěkně vystrčit růžky, jestliže se mu naskytla příležitost někoho si podat. Dostalo se mu několika poplácání po rameni, věděl, že „si ho všimli“, a snažil se Berit vysvětlit, že by pravděpodobně mohl dostat Paříž nebo Londýn, avšak ona se poprvé v jejich doposud nedramatickém manželství postavila na zadní. Vzdal se.

Pak přišlo třetí patro a další rozborý, funkce tajemníka a zvýšení platu, než se jen tak na otočku dostal do personální rady v jedničce.

Získat práci v personální radě bylo mimochodem na ministerstvu zahraničí něčím zvláštním, zpravidla to býval signál, že cesta vzhůru je otevřená. Něco se však přihodilo. Ve spolupráci s personálním odborem rada navrhovala žadatele na různé zahraniční posty a tato práce přímo ovlivňovala kariéru ostatních. Možná napsal své jméno na špatný zastupitelský úřad, ukázal palec dolů člověku, který se nakonec přece jen prosadil

a nyní sedí kdesi nad ním a tahá za neviditelné nitky, jež řídí život Dagfinna Torhuse i ostatních na ministerstvu.

Protože ambice se téměř nepozorovaně vytratily, uviděl náhle jednoho rána v zrcadle v koupelně „pěkně usazeného“ ředitele odboru, průměrně vlivného byrokrata, který už nikdy nedokáže postoupit do čtvrtého poschodí, neboť do penze mu zbývá necelých deset let. Pokud by tedy samozřejmě neudělal nějaký pozoruhodný čin. Ovšem nevýhodou tohoto typu činů bylo to, že někdy vedly k povýšení a jindy k vyhazovu.

Přesto pokračoval v práci stejně jako předtím, snažil se být o koňskou délku před ostatními. Každé ráno chodíval do kanceláře jako první, aby si mohl v klidu pročíst noviny a faxové zprávy a mít už připravené závěry, zatímco si ostatní budou na ranních poradách teprve vytírat z očí ospalky. Jako by mu snaživost přešla do krve.

Odemkl dveře své kanceláře, a než rozsvítil, na okamžik zaváhal. I tohle zaváhání mělo svůj důvod – příběh o čelové svítelně. Bohužel ta historka pronikla na veřejnost a Dagfinn Torhus věděl, že se na ministerstvu traduje. Před mnoha lety pobýval tehdejší velvyslanec v USA určitou dobu v Oslu a jednoho rána velice časně zavolał Dagfinnu Torhusovi a zeptal se ho, co si myslí o nočních prohlášeních prezidenta Cartera. Torhus právě vešel do kanceláře, ještě neměl přečtené noviny ani faxy a zůstal mu dlužen odpověď. To mu samozřejmě otráвило den. A mělo být ještě hůř. Následujícího rána mu velvyslanec zavolał ve chvíli, kdy si rozložil noviny, a zeptal se ho, jak noční události ovlivní situaci na Středním východě. Dalšího rána se opakovalo něco podobného. Dagfinn Torhus vždy vykoktal nicneříkající odpověď plnou obecných frází, obtěžkanou nedostatkem informací.

Začal chodit do práce ještě dříve, avšak velvyslanec měl snad nějaký šestý smysl, protože každého rána Dagfinnu Torhusovi zazvonil telefon ve chvíli, kdy usedl v kanceláři na židli.

Až v okamžiku, kdy se náhodou dozvěděl, že velvyslanec bydlí v hotýlku Aker přímo naproti budově ministerstva zahraničí, pochopil souvislosti. Velvyslanec, který sám s oblibou vstával brzy, si samozřejmě všiml, že v Torhusově kanceláři se rozsvěcí dříve než v kancelářích ostatních, a trochu si z puntičkářského zaměstnání vystřelil. Torhus si došel koupit čelovou svítidlu a následujícího rána si nejprve přečetl všechny noviny a faxové zprávy a teprve poté v kanceláři rozsvítil. Tak pokračoval téměř tři týdny, dokud to velvyslanec nevzdal.

Právě v této chvíli však byl Dagfinnu Torhusovi vtipný velvyslanec ukradený. Torhus otevřel obálku z odboru centrálních systémů a technologií a na dešifrované kopii listu z kryptovaného faxu s razítkem PŘÍSNĚ TAJNÉ si přečetl zprávu, kvůli níž si kávou polil poznámky rozeté po celém psacím stole. Stručný text ponechával značný prostor pro fantazii, avšak podstata byla přibližně následující: Norský velvyslanec v Thajsku Atle Molnes byl nalezen v jednom bangkokém nevěstinci s nožem v zádech.

Torhus si tu zprávu přečetl ještě jednou a teprve pak ji odložil.

Atle Molnes, někdejší člen Křesťanské demokratické strany, bývalý předseda finančního výboru parlamentu, byl nyní bývalý i ve všech ostatních ohledech. Ta zpráva byla natolik neuvěřitelná, že Dagfinn Torhus mimoděk pohlédl směrem k hotelu Aker, aby se ujistil, že se za záclonami nic nehýbe. Odesilatelem bylo se vši pravděpodobností norské velvyslanectví v Bangkoku. Dagfinn Torhus zaklel. Proč se tohle muselo stát právě teď, prá-

vě v Bangkoku? Má nejdřív zpravit Askildsena? Ne, ten se to dozví včas. Torhus vrhl pohled na hodinky a zvedl sluchátko, aby zavolal ministrovi zahraničí.

Bjarne Møller opatrně zaklepal na dveře a otevřel. Hlasy v zasedací místnosti umlkly a obličej se otočily k němu.

„Tohle je Bjarne Møller, šéf oddělení vražd kriminální policie,“ představila Møllera vrchní policejní náčelnice a naznačila mu, že se má posadit.

„A tohle je státní tajemník Bjørn Askildsen z kabinetu premiéra a ředitel odboru Dagfinn Torhus z ministerstva zahraničních věcí,“ prezentovala Møllerovi přítomné muže.

Møller přikývl, přitáhl si židli a snažil se složit pod velký oválný dubový stůl své neuvěřitelně dlouhé nohy. Měl dojem, že mladou hladkou tvář Bjørna Askildsena viděl v televizi. Kabinet premiéra? Musí jít o malér obřích rozměrů.

„Jsme rádi, že jste dokázal přijít tak narychlo,“ zaráčkoval státní tajemník a prsty přitom netrpělivě bubnoval do desky stolu. „Hanne, shrň mu stručně, o čem jsme tady mluvili.“

Møllerovi zavolala vrchní policejní náčelnice před dvaceti minutami a dala mu bez bližšího vysvětlení čtvrt hodiny na to, aby dorazil na ministerstvo zahraničních věcí.

„V Bangkoku byl nalezen mrtev Atle Molnes, pravděpodobně byl zavražděn,“ spustila vrchní policejní náčelnice.

Møller zahlédl, jak ředitel odboru za brýlemi s ocelovými obroučkami obrátil oči v sloup, a když si vyposlechl zbytek příběhu, pochopil jeho reakci. Člověk patrně musí být policista, aby dokázal tvrdit, že muž, který byl nalezen s nožem v zádech zabodnutým

nalevo od páteře, jenž pronikl levou plící do srdce, byl „pravděpodobně“ zavražděn.

„V hotelovém pokoji ho našla jistá žena...”

„V bordelu,” přerušil ji muž s ocelovými obroučkami brýlí. „A našla ho kurva.”

„Mluvila jsem s jedním svým bangkokským kolegou,” pokračovala vrchní policejní náčelnice. „Je to rozumný člověk. Slíbil mi, že tu záležitost udrží chvíli pod pokličkou.”

Møller se v prvotním popudu chtěl zeptat, proč by se mělo se zveřejněním informace o vraždě čekat, častěji rychlé uveřejnění v tisku pomáhá policii získat tipy, protože lidé si ještě všechno pamatují a také stopy jsou čerstvé. Něco mu však napovídalo, že ta otázka by byla považována za velice naivní. Místo toho se zeptal, jak dlouho počítají, že se jim podaří něco takového tutlat.

„Doufejme, že dost dlouho na to, abychom zatím stihli vytvořit přijatelnou verzi celé události,” odpověděl Askildsen. „Ta momentální totiž nedostačuje.”

Ta momentální? Møller se musel pousmát. Pravdivá verze tedy byla vyhodnocena a zavržena. Protože Møller se stal vedoucím oddělení vražd relativně nedávno, byl prozatím ušetřen přílišného styku s politiky, věděl však, že čím výše se člověk ve státní správě dostane, tím horší je udržet si politiky od těla.

„Chápu, že momentální verze je nepříjemná, ale co míníte tím, že není dostačující?”

Vrchní policejní náčelnice upřela na Møllera varovný pohled. Státní tajemník se pousmál.

„Máme málo času, pane Møllere, přesto mi dovozte, abych vás bleskově zasvětil do praktické politiky. Všechno, co nyní řeknu, je samozřejmě přísně důvěrné.”

Automaticky si urovnal uzel na kravatě, Møller měl dojem, že si ten pohyb vybavuje z televizních rozhovorů.

„Takže máme poprvé v poválečné historii středovou vládu s jistou šancí na přežití. Ne proto, že by měla podporu v parlamentu, nýbrž proto, že premiér má náhodou nakročeno k tomu, stát se nejméně nepopulárním politikem v zemi.“

Vrchní policejní náčelnice a ředitel odboru se maličko pousmáli.

„Jeho obliba ovšem spočívá na základech, které jsou stejně křehké jako kapitál všech politiků: na důvěře. Nejdůležitější není být sympatický nebo charismatický, nejdůležitější je mít důvěru. Víte, proč byla Gro Harlem Brundtlandová tak populární, pane Møllere?“

Møller neměl tušení.

„Ne proto, že by byla natolik šaramantní, nýbrž proto, že lidé věřili tomu, co reprezentovala. Důvěra, to je klíčové slovo.“

Všichni kolem stolu pokyvovali. Tohle byly očividně základní informace.

„Atle Molnes a premiér byli vzájemně velice provázáni, nejen proto, že byli blízcí přátelé, nýbrž i proto, že absolvovali podobnou politickou dráhu. Studovali spolu, společně stoupali ve straně, prosadili modernizaci mládežnické organizace strany, a dokonce spolu bydleli, když byli oba v mládí zvoleni do parlamentu. Ve chvíli, kdy se oba stali ve straně rovnocennými korunními princí, stáhl se Molnes dobrovolně o krok zpátky a premiéra plně podpořil. Díky tomu nedošlo ve straně k trýznivému osobnostnímu souboji. Právě z těchto důvodů je premiér Molnesovi samozřejmě za mnohé vděčný.“

Askildsen si olízl rty a vyhlédl z okna.

„Abych tak řekl, Molnes neabsolvoval kurz základní diplomatické přípravy ministerstva zahraničí a sotva by se dostal do Bangkoku, pokud by premiér nezatáhl za správné nitky. Možná to zní jako přátelská výpomoc, ale je to forma akceptované protekce, která byla

zavedena a všeobecně se rozšířila za vlády sociální demokracie. Reiulf Steen se také stal velvyslancem v Chile, aniž kdy působil na ministerstvu zahraničí.“

Askildsen obrátil pohled zpět k Møllerovi, kdesi vzhledu v očích se mu roztančily živé plamínky.

„Nemusím snad zdůrazňovat, že kdyby vyšlo najevo, že premiérův přítel a spolustraník, kterého premiér sám instaloval na takový post, byl nalezen *in flagranti*, a ke všemu ještě zavražděný, mohlo by to poškodit premiérovu důvěryhodnost.“

Státní tajemník pohybem ruky naznačil, že opět předává slovo vrchní policejní náčelnici, avšak Møller se nechtěl dát:

„Kdo má kamaráda, který nikdy nebyl v bordelu?“

Askildsenovi poněkud ztuhl úsměv na tváři a ředitel odboru s ocelovými obroučkami brýlí si odkašlal a prohlásil:

„Dozvěděl jste se vše zásadní, pane Møllere. Hodnocení přenechte laskavě nám. My potřebujeme, abyste zajistil, že vyšetřování tohoto případu nevezme... nešťastný obrat. Samozřejmě si všichni přejeme, aby byl vrah nebo vrahové dopaden či dopadeni, avšak okolnosti vraždy musí být prozatím udržovány v tajnosti. Pro dobro země. Rozumíte?“

Møller pohlédl na své ruce. Pro dobro země. Sklapni. V jeho rodině nikdy moc neuměli snášet napomínání. Jeho otec to nikdy nedotáhl dál než na strážníka.

„Zkušenosti ukazují, že pravda se dá často těžko skrývat, pane Torhusi.“

„To je fakt. Jménem ministerstva zahraničí ponesu odpovědnost za tuto operaci já. Jak jistě chápete, jde o velice delikátní záležitost, která vyžaduje spolupráci ze strany thajské policie. Vzhledem k tomu, že je do případu zapleten premiér, získáme v Thajsku do jisté míry volnou ruku, diplomatickou imunitu a tak dále, ale doma se budeme muset držet pěkně při zemi. Pro-

to si přejeme, abyste tam vyslal někoho, kdo bude mít ve vyšetřování značné pravomoci, kdo má zkušenosti s mezinárodní policejní spoluprací a kdo dokáže zajistit výsledky.“

Odmlčel se a zadíval se na Møllera, který zauvažoval o tom, proč instinktivně cítí nevoli vůči byrokratům s agresivně vytrčenou bradou.

„Mohli bychom sestavit tým...“

„Žádný tým, pane Møllere. Čím méně halasu, tím lépe. Navíc nám vaše vrchní policejní náčelnice vysvětlila, že spolupráci s tamní policií nám sotva ulehčí, pokud tam vtrhneme s celým oddílem. Pojede tam jeden člověk.“

„Jeden člověk?“

„Vrchní policejní náčelnice už nám předložila jedno jméno a nám připadá, že to je dobrý návrh. Je to jeden z vašich podřízených, a proto jsme vás pozvali, abychom si poslechli, jak ho hodnotíte vy. Podle rozhovoru, který vedla vrchní policejní náčelnice se svým kolegou v Sydney, se tam prý loni pozoruhodně dobře uplatnil v souvislosti s případem vyšetřování vraždy Inger Holterové.“

„Četl jsem o tom případu loni v zimě v novinách,“ vložil se do hovoru Askildsen. „Impozantní záležitost. To snad musí být náš člověk, ne?“

Bjarne Møller polkl. Vrchní policejní náčelnice tedy navrhla, aby do Bangkoku vyslali Harryho Holea, a předvolala Møllera, aby je ubezpečil, že Harry Hole je nejlepší člověk, jakého může jejich úřad nabídnout, ideální kandidát na tuto práci.

Møller se rozhlédl po osobách u stolu. Politika, moc a vliv. Téhle hře nerozumí ani za mák, je mu však jasné, že svým způsobem v ní jde i o jeho vlastní dobro. Právě mu došlo, že to, co teď řekne, ovlivní jeho další kariéru. Vrchní policejní náčelnice položila hlavu na špalek tím, že navrhla jedno jméno. A jeden z těch dvou mužů

ji patrně požádal, aby někdo z Holeových nejbližších nadřízených jeho kvalifikaci potvrdil. Møller pohlédl na vrchní policejní náčelníci a pokusil se interpretovat její pohled. Samozřejmě může být, že to s Holem půjde dobře. A jestliže by jim ho vymlouval, nepostavilo by to vrchní policejní náčelníci do špatného světla? Jeho by požádali, aby navrhl někoho jiného, a pak by na špalku ležela jeho vlastní hlava, pokud by to dotýčný zvorál.

Møller pozvedl zrak k obrazu visícímu nad vrchní policejní náčelníci, z něhož na něj prosebně shlížel Trygve Lie, generální sekretář OSN. I on byl politik. Okny viděl Møller mlhu nad domy v mdlém zimním světle, pevnost Akershus a korouhev točící se na vrcholu hotelu Continental v poryvech ledového větru.

Bjarne Møller věděl, že je zdatný policista, jenže tohle bylo něco jiného, pravidla téhle hry neznal. Co by mu poradil jeho otec? Hm, strážník Møller nikdy nemusel zaujmout k politice žádné stanovisko. Pochopil však, co všechno je vůbec nutné vzít v potaz, a zakázal synovi jít na policejní akademii, dokud nedokončí základní právnická studia. Zbytek následoval posléze. Bjarne uposlechl otcův příkaz a během promoce pak otec neustále pokašlával a poplácával syna po zádech, až ho Bjarne musel požádat, aby toho nechal.

„Dobrý návrh,“ uslyšel Bjarne Møller svůj vlastní jasný vysoký hlas.

„Dobře,“ přikývl Torhus. „Potřebovali jsme tak rychlé vyjádření proto, že to samozřejmě spěchá. Váš člověk musí okamžitě nechat všeho, na čem pracuje. Poletí zitra.“

No, možná Harry právě takovouhle práci zrovna teď potřebuje, pokusil se Møller utěšit v duchu sám sebe.

„Omlouváme se, že vás připravíme o tak důležitého muže,“ pronesl Askildsen.

Šéf oddělení vražd se musel držet, aby nepropukl v smích.

Kapitola 3

Našli ho v restauraci U Schrøderů v ulici Waldemara Thraneho, ve staré ctihodné nálevně stojící u křižovatky, kde se střetávají chudší východní a bohatá západní část Osla. Spíš staré než ctihodné, má-li být upřímnosti učiněno zadost. Ctihodnost místa spočívala převážně v tom, že místním památkářům připadalo dobré uvalit ochranu na zdejší hnědé, zakouřené místnosti. Tato ochrana se však nevztahovala na klientelu: štvaný typ starých pijáků na pokraji vyhubení, věčných studentů selského původu a ztrhaných donchuanů, jimž už dávno vypršelo datum spotřeby.

Oba policisté spatřili napřímenou postavu, jak sedí pod starým obrazem Akerského kostela, ve chvíli, kdy průvan ode dveří vytvořil v kouřové cloně dočasnou škvíru. Muž měl světlé vlasy ostríhané tak nakrátko, že mu trčely vzhůru, a třídní strniště ve vyzáblém, zbrázděném obličejí neslo náznak šedin, ačkoli dotyčnému sotva mohlo být víc než pětatřicet. Seděl sám, záda držel zpřímá, na sobě kabát, jako by se každým okamžikem chystal k odchodu. Jako by pro něj půllitr, jenž stál před ním na stole, nebyl potěšením, nýbrž prací, kterou je nutné odvést.

„Povídali, že vás najdeme tady,“ oslovil muže starší z obou policistů a posadil se na židli naproti němu. „Já jsem inspektor Waaler.“

„Vidíte támhletoho chlápka u rohového stolu?“ zeptal se Hole, aniž vzhlédl.

Waaler se otočil a spatřil starého vyzáblého muže hledícího do sklenky červeného vína a pohupujícího se tam a zpět. Vypadalo to, že je mu zima.

„Říkají mu Poslední mohykán.“

Hole k nim pozvedl hlavu a zešíroka se usmál. Oči měl jako modrobílé kuličky za sítí červených žilek a pohled upřel kamsi dolů na Waalerovu hrud.

„Mariňák,“ pronesl s přepečlivou výslovností.

„Před mnoha lety jich tu byla nejspíš spousta, ale teď už jich moc nezbývá. Za války ho dvakrát torpédovali. Myslí si, že je nesmrtelný. Minulý týden jsem ho našel po zavírací době, jak spí ve sněhové závěsi dole v Glückstadské ulici. Nikde nikdo, tma jako v pytli a minus osmnáct. Když se mi ho podařilo probrat k životu, jenom se na mě podíval a poslal mě do hajzlu.“

Hole se hlasitě zasmál.

„Poslyšte, Hole...“

„Došel jsem včera večer k jeho stolu a zeptal jsem se ho, jestli si tu událost pamatuje, chci tím říct, že jsem ho vlastně zachránil před umrznutím. Víte, co mi odpověděl?“

„Hole, Møller vás shání.“

„Odpověděl mi, že je nesmrtelný. Dokážu žít s tím, že jsem v týhle svinský zemi nežádoucí mariňák, ale je děsný, když se mnou nechce mít nic společného ani svatej Petr,“ prohlásil. Slyšeli jste? Ani svatej Petr...“

„Dostali jsme rozkaz přivést vás na ředitelství.“

Na stole před Holem přistál se zaduněním další půlitr.

„Zaplatím, Věro,“ pronesl Hole.

„Dvě stě osmdesát,“ odpověděla Věra, ani se nemusela dívat na lístek.

„Proboha,“ zamumlal mladší z obou policistů.

„To je v pořádku, Věro.“

„Jasně. Díky.“ Zmizela.

„Nejlepší obsluha ve městě,“ vysvětlil jim Hole. „Někdy vás vidí, aniž byste museli mávat oběma rukama.“

Waler si přitiskl dlaně na uši tak, až se mu posunuly vzad, takže kůže na čele se mu napjala a vystoupila mu na ní žíla jako modrý klikatící se had.

„Nemáme čas poslouchat tady vaše opilecké historky, Hole. Navrhuji, abyste ten poslední půllitr nechal...“

Hole opatrně přiložil půllitr k ústům a pil.

Waler se naklonil přes stůl a snažil se udržet hlas v klidu: „Já vás znám, Hole. A nemám vás rád. Podle mého názoru vás už měli od policie dávno vyhodit. Právě kvůli takovým týpkům, jako jste vy, ztrácí policie u lidí respekt. Jenže kvůli tomu tady teď nejsme. Přišli jsme pro vás. Šéf je hodný chlap, možná vám dá ještě jednu šanci.“

Hole si odříhl. Waler sebou trhl a opřel se opět do židle.

„Jakou šanci?“

„Ukázat, co ve vás je,“ dodal mladší policista a pokusil se o chlapecký úsměv.

„Tady vám ukážu, co ve mně je,“ usmál se Hole, přiložil půllitr opět k ústům a zaklonil hlavu.

„Vyserte se na to, Hole!“ Waler zrudl kolem kořene nosu a spolu s kolegou sledoval, jak Holeovi na neoholeném krku stoupá a klesá ohryzek.

„Spokojený?“ zeptal se Hole a odložil prázdný půllitr.

„Naším úkolem...“

„Na váš úkol vám kašlu.“ Hole si zapnul kabát. „Jestli mi Møller něco chce, může mi zavolat nebo počkat, až přijdu ráno do práce. Já chci teď jít domů a doufám, že během příštích dvanácti hodin vaše ksichty neuvidím. Pánové...“

Hole zdvihl svých sto devadesát pět centimetrů a téměř nepatrně se zapotácel.

„Vy arogantní hajzle,“ sykl Waler a zhoupl se na židli vzad. „Vy svinskej ubožáku. Kdyby ti novináři, co

o vás psali po té australské záležitosti, věděli, že nemáte koule...”

„Co to znamená mít koule, Waalere?“ Hole se nadále usmíval. „Mlátit opilé šestnáctileté pubertáky v cele, protože mají na hlavě číro?“

Mladší kolega rychle pohlédl na Waalera. Loni kolovaly po policejní akademii fámy o několika mladých levicových radikálech, které zabásli za pití piva na veřejnosti a které v cele zmlátili pomeranči zabalenými do mokrých ručníků.

„Loajalita vůči sboru vám nikdy nic neříkala, Hole,“ ušklíbl se Waaler. „Myslíte jenom sám na sebe. Všichni vědí, kdo řídil to auto nahoře na Vinderen a proč si jeden dobrý policajt rozčísl lebku vedví o sloup. Protože jste ožrala a řídil jste opilý, Hole. Můžete být zatraceně rád, že se ve sboru zametla fakta pod koberec. Kdyby nechtěli brát ohledy na rodinu toho kluka a pověst policie...”

Mladší policista byl nový a každý den se učil nové věci. Tohoto odpoledne se například naučil, že je velká hloupost houpat se na židli, pokud někoho urážíte, protože jste pak absolutně bezbranný, jestliže dotyčný najednou poskočí vpřed a zasadí vám pravačkou direkt přímo mezi oči. Protože lidi se kácují u Schrøderů k zemi celkem často, rozhostilo se v lokále ticho jen na několik vteřin a poté to tu opět začalo hučet hovory.

Kolega pomohl Waalerovi na nohy. Z Holea stihl zahlédnout už jen šosy kabátu vlající ve dveřích.

„No, po osmi pivech to nebylo špatné, co?“ podotkl, ale bleskově sklapl, když se střetl s Waalerovým pohledem.

Harryho nohy rázovaly nedbale po náledí v Dovreské ulici. Klouby na ruce ho bolely, jak bolest, tak lítost měly návštěvní hodiny až od zítřejšího rána.

Nepil v pracovní době. Zatím ne. Ačkoli dřív tomu tak bývalo a doktor Aune tvrdil, že každý nový relaps začíná tam, kde skončil ten předchozí.

Ten bělovlasý otlý klon Petera Ustinova se smál tak, až se mu trásla dvojité brada, když mu Harry vysvětlil, že se vyhýbá svému starému nepříteli Jimu Beamovi a pije jenom pivo. Protože pivo nemá moc rád.

„Už jsi byl na dně a ve chvíli, kdy otevřeš láhev, tam budeš znovu. Neexistuje nic mezi tím, Harry.“

V každém případě chodíval domů po svých, zpravidla se dokázal svléknout a dostat se pak do práce. Vždycky to tak nebývalo. Harry tomu říkal mezistupeň. Potřeboval jen maličko otupit, aby usnul, to bylo vše.

Minul dívku v černé kožešinové čepici, která ho pozdravila. Někdo známý? Loni na jaře ho zdravilo víc lidí, zvláště po tom rozhovoru v pořadu *Jedenadvacítka*, kde se ho Anne Grosvoldová zeptala, jaké to je, zastřelit sériového vraha.

„No, lepší než sedět tady a odpovídat na takovéhle otázky,“ ušklíbl se a ta věta se stala jarním hitem, nejcitovanějším výrokem, který předčil i výroky mnoha politiků.

Harry zastrčil klíč do zámku u vrat. Sofina ulice. Nebylo mu úplně jasné, proč se letos na podzim přestěhoval do čtvrti Bislet. Možná proto, že sousedé na Tøyenu na něj začali hledět úkosem, začali si od něj udržovat odstup, který on sám zpočátku považoval za respekt.

Tady ho sousedé sice nechávali na pokoji, ale vycházeli na chodbu a kontrolovali, zda je všechno v pořádku, jestliže někdy večer výjimečně minul na schodišti jeden stupeň a po zádech se skutálel na nejbližší podestu.

To kutálení pozadu začalo až v říjnu, poté, co v souvislosti s případem Ses ustrnul na mrtvém bodě. V té

chvíli mu jaksi došel vzduch a opět se mu začaly zdát sny. A on znal jenom jeden způsob, jak si je udržet od těla.

Snažil se dát se do kupy, vzal Ses na chatu do Raulandu, ale ta byla po tom hrozném znásilnění uzavřená a nesmála se stejně lehce jako předtím. Zavolal proto několikrát tátovi, nebyly to dlouhé hovory, stačily však na to, aby Harry pochopil, že otec chce mít pokoj.

Harry za sebou zavřel dveře od bytu, zavolal, že je doma, a spokojeně pokývl, když mu nikdo neodpověděl. Přízraky přicházejí ve všech podobách, avšak dokud ho neočekávají v kuchyni už při návratu domů, existuje šance, že se v noci klidně vyspí.

Kapitola 4

Harry vykročil ze dveří a mráz ho udeřil do tváře tak prudce, až mimoděk zalapal po dechu. Vzhlédl k červenačím nebi mezi domy a otevřel ústa, aby mu z nich vyvanula pachut' žluči a zubní pasty Colgate.

Na Holbergově náměstí stihl tramvaj, která právě přirachotila Welhavenovou ulicí. Našel si volné sedadlo a rozložil si deník *Aftenposten*. Další pedofilní případ. Během posledních tří měsíců je to už třetí a všechno Norové přistižení při činu v Thajsku.

Úvodník připomínal premiérův slib z volební kampaně, že se zintenzivní vyšetřování sexuálně motivovaných trestných činů, a to i v zahraničí, a rozvíjel úvahy o tom, kdy se v tomto ohledu dočkáme nějakých výsledků.

V komentáři tvrdil státní tajemník Bjørn Askildsen z kanceláře premiéra, že se nadále pracuje na uzavření dohody s Thajskem o místním vyšetřování norských pedofilů a že lze počítat s rychlými výsledky, jakmile tato dohoda vznikne.

„Spěchá to!“ zněl závěr redaktora *Aftenposten*. „Lidé čekají, že se něco stane. Křesťanský premiér nemůže přece přihlížet pokračování takového svinstva.“

„Vstupte!“

Harry otevřel a pohlédl přímo do zívajících úst Bjarneho Møllera, který se právě protahoval na židli, až mu dlouhé nohy trčely zpod psacího stolu.

„Podívejme se. Čekal jsem vás včera, Harry.“

„Dostal jsem zprávu.“ Harry se posadil. „Nechodím do práce, když piju. A obráceně. Taková zásada, kterou jsem si stanovil.“ Mělo to vyznít ironicky.

„Policista je policistou dvacet čtyři hodin denně, Harry, ať už střízlivý, nebo opilý. Musel jsem přemluvit Waalera, aby na vás nesepsal hlášení, chápete?“

Harry pokrčil rameny, aby tím naznačil, že k té záležitosti už nemá co dodat.

„Dobře, Harry, nebudeme to teď dál rozmazávat. Mám pro vás práci. Práci, o které si myslím, že si ji nezasloužíte, ale kterou mám přesto v úmyslu vám svěřit.“

„Potěší vás, jestliže vám řeknu, že o ni nestojím?“ zeptal se Harry.

„Nechte si tohle marlowovské číslo, Harry, nehodí se to k vám,“ odtušil Møller bryskně. Harry se ušklíbl. Věděl, že ho má šéf rád.

„Ještě jsem vám ani nepověděl, oč jde.“

„Vzhledem k tomu, že pro mě v mém volnu posíláte kolegy, aby mě přivedli, mi je jasné, že nejspíš nepůjde o řízení dopravy.“

„Přesně tak. Proč mě tedy nenecháte domluvit?“

Harry se krátce a suše zasmál a naklonil se na židli vpřed.

„Řekneme si to pěkně od plic, šéfe?“

Od kterých plic, od těch vašich prohulených? málem se zeptal Møller, ale nakonec jen přikývl.

„Nejsem zrovna teď člověk vhodný pro velké úkoly, šéfe. Předpokládám, že sám vidíte, jak to momentálně funguje. Že to *nefunguje*. Nebo jen tak tak. Dělán svoji práci, ty rutinní věci, snažím se ostatním nepřekážet a do kanceláře a z kanceláře chodím střízlivý. Být na vašem místě, svěřil bych ten případ někomu jinému.“

Møller vzdychl, přitáhl s námahou kolena k tělu a vstal.

„Pěkně od plic, Harry? Kdyby to záleželo na mně, dostal by ten případ někdo jiný. Jenže oni chtěli vás. Proto by mi dost pomohlo, kdybyste...“

Harry pozorně vzhlédl. Bjarne Møller mu během posledního roku pomohl z několika malérů a Harry věděl, že je jen otázkou času, kdy bude muset začít dluhy splácet.

„Počkejte! Jací *oni*?“

„Lidi na vyšších postech. Lidi, kteří by mi ze života dokázali udělat peklo, kdyby nedostali, co chtějí.“

„A co dostanu já, pokud vyhovím?“

Møller svraštil obočí, jak nejvíc dokázal, jenže vždycy mu činilo problémy zařídit to tak, aby jeho upřímný chlapecký obličej vypadal dostatečně nesmlouvavě.

„Co dostanete *vy*? Budete dostávat výplatu. Po tu dobu... Co dostanete *vy*, krucinál!“

„Mně už to začíná docházet, šéfe. Někdo z těch lidí, o kterých jste mluvil, je toho názoru, že tenhleten Hole, co to tak pěkně loni vyřídil v Sydney, musí být ale bedna, a vaším úkolem je jenom ho přemluvit, aby tu práci vzal. Mýlím se?“

„Harry, buďte tak hodný a nepřehánějte příliš.“

„Nemýlím se. Nemýlil jsem se ani včera, když jsem viděl ten Waalerův rypák. Proto jsem si to přes noc dobře promyslel a tady je můj návrh: Budu hodnej kluk, postavím se na startovní čáru, a až skončím, dáte mi na dva měsíce dva vyšetřovatele na plný úvazek a neomezený přístup ke všem informacím a do všech databází.“

„O čem to mluvíte?“

„Vy víte, o čem mluvím.“

„Jestli jde pořád o to znásilnění vaší sestry, lituju, Harry. Předpokládám, že si pamatujete, že ten případ byl odložen.“

„Pamatuju si to, šéfe. Pamatuju si to hlášení, ve kterém stálo, že má Downův syndrom, a že proto není nepředstavitelné, že si to znásilnění mohla vymyslet, aby tím zakryla skutečnost, že otěhotněla s náhodnou známostí. Jo, díky, to si pamatuju.“

„Neexistovaly žádné stopy...“

„Měla v úmyslu to udržet v tajnosti. Proboha, byl jsem v jejím bytě na Sognu a náhodou jsem našel v koupelně v koši na špinavé prádlo její podprsenku nasáklou krví. Musel jsem ji donutit, aby mi ukázala ňadro. Pachatel jí uřízl bradavku a ona víc než týden krvácela. Moje sestra si myslí, že všichni lidi jsou jako ona, a když jí tenhle chlápek v obleku zaplatil večeři a pak se jí zeptal, jestli by se s ním nechtěla podívat v jeho hotelovém pokoji na film, říkala si jenom, že je moc hodný. A i kdyby si pamatovala číslo toho hotelového pokoje, už by tam stejně od té doby bylo stokrát vyluxováno, vytřeno a převlečeno. Pak těžko hledat nějaké stopy...“

„Nikdo si nevzpomíná na zakrvácená prostěradla...“

„Já jsem v jednom hotelu pracoval, šéfe. Překvapilo by vás, kolik zakrvácených prostěradel převléknete za pár týdnů. Kurva, lidi furt krvácejí.“

Møller zavrtěl energicky hlavou.

„Je mi líto. Dostal jste šanci to dokázat, Harry.“

„Ne dostatečnou, šéfe. Nestačilo to.“

„Nikdy to nestačí. Jenže jednou je potřeba to utnout. S našimi možnostmi...“

„Dejte aspoň mně osobně volnou ruku. Na měsíc.“

Møller náhle zvedl hlavu a přimhouřil oko. Harry věděl, že ho prokoukl.

„Vy jeden mizero, vy jste ten případ chtěl celou dobu, je to tak? Jenom jste potřeboval nejdřív trochu vyjednávat!“

Harry vystrčil spodní ret a pokýval hlavou ze strany na stranu. Møller vyhlédl z okna. Potom vzdychl.

„Dobrá, Harry. Uvidíme, co zůžu. Ale jestli to zpackáte, budu nucen přijmout pár rozhodnutí, o kterých se několik lidí tady ve sboru domnívá, že jsem je měl přijmout už dávno. Víte, co to znamená?“

„Až moc dobře, šéfe,“ usmál se Harry. „Co je to za práci?“

„Doufám, že máte vyčištěný letní oblek a že si pamatujete, kde máte uložený pas. Váš spoj odlétá za dvanáct hodin a poletíte daleko.“

„Čím dál, tím líp, šéfe.“

Harry seděl na židli u dveří mrňavého chráněného bytu na Sognu. Jeho sestra seděla u okna a hleděla na sněhové vločky v kuželu světla pod lampou veřejného osvětlení. Několikrát popotáhla. Protože byla obrácená zády, nedokázal Harry odhadnout, jestli popotahuje kvůli nachlazení nebo kvůli loučení. Bydlí tu teď už druhým rokem a celkem se jí tu daří. Přímo po tom znásilnění a potratu si Harry sbalil trochu oblečení a toaletní potřeby a nastěhoval se k ní, avšak po pouhých několika dnech mu řekla, že to stačilo. Že už je velká holka.

„Vrátím se brzy, Ses.“

„Kdy?“

Seděla tak blízko u okenní tabulky, že se sklo zamžilo, kdykoli promluvila.

Harry se posadil za ni a položil jí ruku na záda. Podle slabého chvění poznal, že se brzy rozpláče.

„Až chytну ty mizery. Pak se okamžitě vrátím domů.“

„Je to ten...“

„Ne, ten to není. Toho lapnu potom. Mluvila jsi dneska s tátou?“

Zavrtěla hlavou. Harry vzdychl.

„Jestli ti nezavolá, chci, abys zavolala ty jemu. Uděláš to pro mě, Ses?“

„Táta nikdy nic neříká,“ zašeptala.

„Táta je smutný, protože máma umřela, Ses.“

„Vždyť je to už dávno.“

„Právě proto je načas, abychom ho zase rozmluvili, Ses, a s tím mi musíš pomoci. Chceš? Chceš, Ses?“

Beze slova se otočila, položila mu ruce kolem krku a zabořila mu hlavu do krční jamky.

Hladil ji po vlasech a cítil, jak mu vlhne límec trička.

Kufr byl sbalený. Harry zatelefonoval Aunemu a sdělil mu, že letí služebně do Bangkoku. Aune tak úplně nevěděl, co by na to měl říct, a Harry netušil, proč mu to vlastně volal. Možná proto, že je fajn dát vědět někomu, o němž si člověk myslí, že by ho mohl shánět? Volat obsluze u Schrøderů by asi zrovna nebyl dobrý nápad.

„Vezmi si s sebou vitamin B v injekcích,“ poradil mu Aune.

„Proč?“

„Pokud bys měl chuť zůstat střízlivý, usnadníš si to tím. Nové prostředí, Harry, to je dobrá příležitost, víš?“

„Promyslím to.“

„Promýšlení nestačí, Harry.“

„Já vím. Proto s sebou žádné injekce nepotřebuju.“ Aune zabručel. To byl jeho způsob smíchu.

„Harry, tys měl být komik.“

„Jsem na dobré cestě.“

Když Harry nakládal kufr do zavazadlového prostoru taxíku, stál u domovní zdi ubytovny o kus výš v ulici jeden z jejích obyvatel, třásl se zimou v obepnuté džínové bundě a přitom pobáfal ze špačku cigarety.

„Někam jedete?“ zeptal se Harryho.

„Jistě.“

„Na jih nebo kam?“

„Do Bangkoku.“

„Sám?“

„Jo.“

„Say no more...“

Ukázal Harrymu zdvižený palec a mrkl.

Harry si od ženy za odbavovací přepážkou vzal letenku a otočil se.

„Harry Hole?“ Muž za ním měl brýle s ocelovými obroučkami a hleděl na Harryho se smutným úsměvem.

„A vy jste kdo?“

„Dagfinn Torhus z ministerstva zahraničí. Chceme vám jen popřát hodně štěstí. A zároveň se ujistit, že jste pochopil delikátní povahu toho... poslání. Celé se to přece jenom seběhlo dost narychlo.“

„Děkuju za starostlivost. Pochopil jsem, že mým úkolem je najít vraha, a přitom příliš nedělat vlny. Møller mi dal instrukce.“

„Dobře. Diskrétnost je důležitá. Nikomu nevěřte. Ani lidem, kteří se budou vydávat za pracovníky ministerstva zahraničí. Může se ukázat, že jsou například..., no třeba z *Dagbladet*.“

Torhus otevřel ústa, jako by se chtěl zasmát, Harry však pochopil, že to míní vážně.

„Novináři z *Dagbladet* snad nenosí v klopě identifikační visačku ministerstva zahraničí, pane Torhusi. Ani na sobě v lednu nemívají pršipláště. Mimochodem, z papírů jsem vyčetl, že jste na ministerstvu mojí kontaktní osobou.“

Torhus přikývl, spíš pro sebe. Pak vysunul bradu vpřed a o půltón poklesl hlasem.

„Vaše linka za chvíli odlétá, nebudu vás dlouho zdržovat. Jen si poslechněte to málo, co mám na srdci.“

Vytáhl ruce z kapes kabátu a sepjál je před sebou.

„Kolik vám je, pane Hole? Dvaatřicet? Čtyřiatřicet? Máte před sebou ještě stále možnost kariéerního postupu. Trochu jsem se na vás totiž poptal. Jste talentovaný a v systému jsou nad vámi lidé, kteří vás očividně mají rádi. A chrání vás. Tak to může dál pokračovat, pokud všechno půjde, jak má. Stačí ale nepřilíš velké šlápnutí vedle a poletíte – a pak byste s sebou strhl i toho svého

ochránce. A najednou byste zjistil, že ti takzvaní přátelé jsou daleko za horami. Takže jestli tohle nechcete, snažte se v každém případě udržet se na nohou, pane Hole. Kvůli všem. To je dobře míněná rada od starého bruslaře.“

Jeho ústa se usmála, avšak oči hleděly na Harryho pátravě.

„Víte co, pane Hole? Tady na Fornebu mě vždycky přepadne takový deprimující pocit zániku. Zániku a odchodu.“

„Vážně?“ odtušil Harry a zauvažoval, jestli si stihne dát v baru pivo, než bude ukončen nástup do letadla.

„Fajn. Občas to může být k užitku. Změna, myslím.“

„Doufejme,“ přikývl Torhus. „Doufejme.“

Kapitola 5

Harry si posunul sluneční brýle a rozhlédl se po řadě taxíků stojících před mezinárodním letištěm Don Muang. Měl pocit, že právě vstoupil do koupelny, kde někdo před chvílí vypnul horkou sprchu. Věděl, že tajemství toho, jak se dá snášet vysoká vlhkost vzduchu, zní vykašlat se na ni. Pot se prostě musí nechat stékat a člověk musí myslet na něco jiného. Horší to bylo se světlem. Pronikalo mu levnými zatmavenými plastovými brýlemi přímo do očí zastřených alkoholem a způsobovalo mu bolest hlavy, která doposud jen doutnala ve spáncích.

„250 baht ol metel taxi, sil?“

Harry se snažil soustředit se na to, co mu taxikář stojící před ním říká. Let byl utrpením. V knihkupectví na letišti v Curychu prodávali jenom německé knížky a v letadle promítali během cesty *Zachraňte Willyho 2*.

„Klidně zapněte taxametr,“ odvětil Harry.

Mnohmluvný Dán, který v letadle seděl vedle něj, se rozhodl přehlížet skutečnost, že je Harry našrot, a zahrnoval ho radami, jak se člověk nemá nechat v Thajsku napálit – očividně nevyčerpatelné téma. Nejspíš byl toho názoru, že Norové jsou okouzlující naivové a že je povinností každého Dána zachraňovat je před podvodníky.

„U všeho musíte smlouvat,“ vnucoval Harrymu.
„O to jde, chápete?“

„A když nebudu?“

„Pak tím uškodíte nám ostatním.“

„Co prosím?“

„Přispějete tím ke zvýšení cen, což Thajsko prodraží pro ty, kteří tam přijedou po vás.“

Harry si taxikáře blíže prohlédl. Měl na sobě béžovou košili značky Marlboro a nové kožené sandály. Je třeba rychle sehnat další alkohol.

„*Surasak Road 111*,“ uvedl Harry a řidič se usmál, naložil kufr do zavazadlového prostoru a přidržel Harrymu dveře. Ten se vsoukal dovnitř a konstatoval, že volant je napravo.

„V Norsku nadáváme na to, že Britové trvají na jízdě vlevo,“ okomentoval to ve chvíli, kdy najížděli na dálnici. „Ale nedávno jsem slyšel, že na světě jezdí víc lidí vlevo než vpravo,“ dodal. „Víte proč?“

Řidič mrkl do zpětného zrcátka a úsměv se mu ještě víc rozšířil.

„*Surasak Road, yes?*“

„Protože se vlevo jezdí v Číně,“ zamumlal Harry a byl rád, že dálnice prochází tou poněkud mlžnou mrakodrapovou krajinou jako rovná šedá šipka. Cítil, že by mu stačilo jen pár prudkých zatáček, aby vyhodil na sedadlo vaječnou omeletu společnosti Swissair.

„Proč nemáte zapnutý taxametr?“

„*Surasak Road, 500 baht, yes?*“

Harry se opět pohodlně opřel a vzhlédl k nebi. Tedy vlastně jen vzhlédl, protože nebe vidět nebylo, pouze mlhavá klenba prosvěcovaná sluncem, které také nezahlédl. Bangkok, město andělů. Andělé tu nosí roušky, krájejí vzduch nožem a snaží se vzpomenout si, jakou barvu kdysi nebe mívalo.

Musel usnout, protože když otevřel oči, stáli. Narovnal se a spatřil, že jsou obklopeni automobily. Podél chodníků se těsnaly malé otevřené krámky a dílny a všude se to hemžilo lidmi, kteří do jednoho vypadali, že vědí, kam mají namířeno, a spěchají, aby se tam dostali. Řidič stáhl okénko a s hudbou z rádia se smísila

kakofonie městských zvuků. V autě to zavanulo exhalacemi a potem.

„Dopravní zácpa?“

Řidič zavrtěl s úsměvem hlavou.

Harrymu zakřupalo mezi zuby. Cože to jenom četl? Že veškeré olovo, které člověk vdechne, se dříve nebo později dostane do mozku? A člověk pak kvůli tomu začne zapomínat. Nebo ho postihne psychóza?

Jako zázrakem se najednou fronta vozidel pohnula. Motocykly a mopedy kolem nich probzučely jako vztekly hmyz a vrhly se do křižovek pohrdající smrtí. Harry napočítal čtyři téměř jednoznačné potenciální dopravní nehody.

„Neuvěřitelné, že to nedopadne špatně,“ pronesl, aby něco řekl.

Řidič pohlédl znovu do zpětného zrcátka a zeširoka se usmál. „Dopadne to špatně. V mnoha případech.“

Když konečně zastavili před policejní stanicí na Thanon Surasak, byl už Harry rozhodnutý: tohle město se mu nelíbí. Zadrží dech, vyřídí ten úkol a poletí prvním a ne nutně nejlepším spojem zpátky do Osla.

„Vítejte v Bangkoku, *Hally*.“

Policejní ředitel byl malý a snědý a očividně se rozhodl předvést, že i v Thajsku umějí zdravit západním způsobem. Stiskl Harrymu dlaň a energicky mu potřásl rukou, přitom se usmíval od ucha k uchu.

„Omlouvám se, že jsme vás nemohli vyzvednout na letišti, jenže doprava v Bangkoku...“ Rozhodil rukama směrem k oknu za sebou. „Na mapě to sice není tak daleko, ale...“

„Vím, co tím míníte, *sir*,“ odpověděl Harry. „Na ambasádě povídali totéž.“

Stáli proti sobě a dál už nic neříkali. Policejní ředitel se usmíval. Ozvalo se zaklepání na dveře.

„Vstupte!“

Ve dveřích se objevila vyholená hlava.

„Pojďte dál, slečno Crumleyová. Ten norský detektiv právě dorazil.“

„Aha, detektiv.“

Hlava dostala tělo a Harry musel dvakrát mrknout, aby se ujistil, že vidí dobře. Slečna Crumleyová měla široká ramena a byla téměř stejně vysoká jako Harry, na hlavě ani vlásek, zato však v obličeji výrazné čelistní svaly a pár sytě modrých očí nad rovnými úzkými rty. Oblečena byla do světle modré košile od uniformy, obřích tenisek značky Nike a sukně.

„Liz Crumleyová, vrchní komisařka oddělení vražd,“ představil ji policejní ředitel.

„Prý jste zatraceně dobrou kriminalistu, Harry,“ prolesla Liz Crumleyová širokou americkou angličtinou a rozkročila se naproti němu s rukama v bok.

„No, nevím, jestli zrovna...“

„Že ne? Něco na tom asi musí být, když vás sem poslali přes půlku zeměkoule, nemyslíte?“

„Jistě.“

Harry opět zpola přivřel oči. Ze všeho nejmíň teď potřeboval příliš horlivou ženskou.

„Přijel jsem, abych tady pomohl. *Pokud* tedy můžu nějak pomoci.“ Donutil se k úsměvu.

„V tom případě je možná načase, abyste vystřízlivěl, Harry.“

Policejní ředitel se za jejími zády hlasitě a tence zasml.

„Jsou taková,“ vysvětlila Liz Crumleyová hlasitě a zřetelně, jako by ředitel nebyl přítomen. „Dělají, co můžou, aby nikdo neztratil tvář. Právě teď se policejní ředitel snaží zachránit vaši čest tím, že se tváří, jako že žertuju. Jenže já nežertuju. Nesu odpovědnost za oddělení vražd, a když se mi něco nelíbí, řeknu to rovnou. To

poslední se tady v Thajsku považuje za špatný zvyk, ale já to tak dělám už deset let.“

Harry oči úplně zavřel.

„Podle rudé barvy ve vašem obličejí je mi jasné, že vám tohle připadá trapné, Harry, jenomže já nepotřebuju opilé kriminalisty, to jistě chápete. Vraťte se sem zítra. Najdu někoho, kdo vás odveze do bytu, ve kterém budete bydlet.“

Harry zavrtěl hlavou a odkašlal si: „Fobie z létání.“

„Co prosím?“

„Mám fobii z létání. Pomáhá mi na to gin s tonikem. A obličej mám rudý proto, že se mi teď ten gin začal odpařovat kožními póry.“

Liz Crumleyová na něj dlouze hleděla. Pak se podrbala na lesklé lebce.

„To je mrzuté, detektive. A co pásmová nemoc?“

„Čilý jako rybička.“

„Fajn. Zajedeme do toho bytu cestou na místo činu.“

Byt, který mu zapůjčila ambasáda, se nacházel v módním obytném komplexu přímo naproti hotelu Šangri-La. Byl mrňavý a spartánsky zařízený, byla v něm však koupelna a větrák nad postelí a skýtal výhled na mohutnou a hnědou řeku Chao Phraya tekoucí dole. Harry si stoupl k oknu. Hladinu křižovaly dlouhé úzké dřevěné loďky, za jejichž lodními šrouby nasazenými na dlouhých hřídelích vířila špinavá říční voda. Na druhé straně řeky se tyčily novostavby hotelů a kancelářských budov nad neurčitou hmotou bílých zděných domů. Bylo těžké vytvořit si nějaký dojem o velikosti města, protože jakmile se člověk pokusil dohlédnout dál než přes čtyři ulice, mizelo ve žlutohnědém oparu, Harry však předpokládal, že je velké. Hodně velké. Strčil do okna, aby se otevřelo, a dolehl k němu rámus. Zalehlé uši se mu ve výťahu uvolnily a teprve teď si uvědomil,

jak ohlušující je lomož tohoto města. Hluboko pod sebou u obrubníku viděl vůz Liz Crumleyové, který z té výšky vypadal jako model od firmy Matchbox. Otevřel plechovku teplého piva, kterou si vzal v letadle, a spokojeně konstatoval, že nápoj značky Singha je stejně hnusný jako norské pivo. Zbytek dne mu hned připadal snesitelnější.

Kapitola 6

Vrchní komisařka se opřela do klaksonu. Doslova. Přitiskla prsa na volant černého džípu značky Toyota a klakson zaječel.

„To není zrovna moc thajské,“ podotkla a zasmála se. „Navíc to nezabírá. Pokud zatroubíte, rozhodně vás dopředu nepustí. Nějak to souvisí s buddhismem. Já ale nedokážu netroubit. Krucinál, jsem z Texasu, nejsem stavěná tak jako oni.“

Znovu se položila na volant. Automobilisté okolo však demonstrativně hleděli jinam.

„Takže on ještě pořád leží v tom motelovém pokoji?“ zeptal se Harry a potlačil zívnutí.

„Rozkaz z nejvyšších míst. Většinou provádíme bleskovou obdukcí a následujícího dne je necháváme zpopelnit. Jenže nám bylo sděleno, že se na něj máte nejdřív podívat. Neptejte se mě proč.“

„Jsem zatraceně dobřej kriminalista, nebo jste na to snad už zapomněla?“

Pohlédla na něj koutkem oka, strhla auto do mezery vpravo a přidala plyn.

„Nesnažte se být *příliš* roztomilý, vy filuto. Není to tak, jak si možná myslíte, totiž že se Thajci domnívají, že jste fakt dobřej jenom proto, že jste *farang*, spíš naopak.“

„*Farang?*“

„Běloch. Gringo. Napůl hanlivě, napůl neutrálně, záleží na tom, jak se na to díváte. Jen si pamatujte, že Thajci nemají problém se sebevědomím, přestože s vámi jednají zdvořile. Naštěstí pro vás mám dneska venku